

Πώς χάθηκε το κάλλος Του;

Επίσκοπος Αυγουστίνος Καντιώτης (†).

**«Ο ωραίος κάλλει παρά πάντας βροτούς
ως ανείδεος νεκρός καταφαίνεται,
ο την φύσιν ωραΐσας του παντός».**

Μεγάλη εβδομάδα.

Απόψε σ' όλους τους ναούς της Ορθοδοξίας ψάλετε ο Επιτάφιος θρήνος. Είναι ένα εμπνευσμένο αριστούργημα της βυζαντινής ποιήσεως, που δείχνει ότι η πίστη μας είναι η αληθινή. Άλλοι θαυμάζουν τον Παρθενώνα, εγώ θαυμάζω τον Επιτάφιο θρήνο. Είναι ένα μπουκέτο λουλούδια. Τα συνέλεξε ο εμπνευσμένος ποιητής από τα λιβάδια των αγίων Γραφών και της φύσεως, τα συνέθεσε και τα προσφέρει στον εσταυρωμένο Λυτρωτή του κόσμου, στο μεγάλο μας Νεκρό.

Ο Επιτάφιος έχει εκατό περίπου εγκώμια. Από αυτά θα μου επιτρέψετε να εξηγήσω ένα, διότι πρέπει να κατανοούμε τους ύμνους. Ανήκει στην πρώτη στάση των εγκωμίων και λέει: **«Ο ωραίος κάλλει παρά πάντας βροτούς ως ανείδεος νεκρός καταφαίνεται, ο την φύσιν ωραΐσας του παντός».**

«Ο ωραίος κάλλει παρά πάντας βροτούς...».

Τι σημαίνουν τα λόγια αυτά; Ο υμνωδός ομιλεί για ωραιότητα, για ομορφάδα, η οποία είναι ένα μυστήριο. Υπάρχουν δε βαθμίδες ωραιότητας. Ο άνθρωπος, όπως δείχνουν ψυχολογικές παρατηρήσεις, πλάστηκε για το ωραίο και αρέσκεται σ' αυτό. Ζητάει την ομορφιά, που είναι μαγνήτης, τον ελκύει και τον κατακτά. Πού βρίσκουμε την ομορφιά; Παντού στη φύση, και ιδίως στα πρόσωπα.

Στη φύση πρώτα. Πού θέλεις να κοιτάξεις; Σήκω πρωί, μην κοιμάσαι, βγες έξω, ανέβα σ' ένα βουναλάκι και δεξ την ανατολή. Ο ήλιος ως νυμφίος, σα γαμπρός, εξέρχεται εκ της παστάδος του, όπως λέει η αγία Γραφή (βλ. Ψαλμ. 18:6). Χαράζει η αυγή που ύμνησαν οι ποιητές και ζωγράφισαν οι ζωγράφοι, η «ροδοδάκτυλος» που λέει ο Όμηρος. Το γλυκοχάραμα είναι από τα ωραιότερα θεάματα. Αν θέλεις, δεξ και τη δύση. Κοίταξε τον ήλιο την ώρα που βασιλεύει και μας αποχαιρετά. Το ηλιοβασίλεμα είναι κι αυτό από τα ωραιότερα θεάματα. Θέλεις άλλο; Τώρα την άνοιξη δεξ τα δέντρα τα νεκρά που ζωντανεύουν, γεμίζουν φύλλα και άνθη. Δεξ ιδίως την αμυγδαλιά, που είναι στολισμένη σαν νύφη με όλα τα άνθη της. Θέλεις άλλο μεγαλειώδες θέαμα; Μην κλείνεσαι στα μαντριά του διαβόλου, σε κέντρα και θεάματα της οθόνης. Ανέβα κάπου ψηλά και κοίταξε τη νύχτα τον έναστρο ουρανό. Εκατομμύρια άστρα, τεράστιος πολυέλεος που ανάβει κάθε βράδυ ο Δημιουργός. Απορώ πώς υπάρχουν άπιστοι! Ένας φιλόσοφος είπε· Δύο πράγματα με κάνουν να πιστεύω, ο υπεράνω ημών έναστρος ουρανός και ο εν ημίν ηθικός νόμος (η φωνή της συνειδήσεως). Θέλεις κι άλλο; Προνόμιο της εποχής μας ήταν να δει τη Γη σαν σφαίρα από το διάστημα. Οι αστροναύτες την είδαν σαν πολύχρωμο διαμάντι να περιστρέφεται μέσα στο άπειρο· άλλου πράσινη, άλλου λευκή, άλλου γαλάζια. Μέσα στα εκατομμύρια των άστρων ένα άστρο λάμπει περισσότερο όλων· είναι η Γη, θαύμα της δημιουργίας.

Η ωραιότητα όμως στη φύση είναι το πρώτο σκαλοπάτι. Ανώτερο σκαλοπάτι είναι η ωραιότητα στα πρόσωπα. Όχι τόσο στην εξωτερική μορφή, στο σώμα, όσο στην ψυχή. Η εξωτερική ωραιότητα είναι φυσικό δώρο· η ψυχική ωραιότητα συνήθως κατακτάται με αγώνα. Αλλά γι' αυτό και έχει μεγαλύτερη αξία. Σπανίως συνυπάρχουν σωματικό και ψυχικό κάλλος. Πολύ συχνά δεν συμβαδίζουν. Ωραία σώματα κρύβουν ψυχές άσχημες, και αντιθέτως άσχημα σώματα κρύβουν ψυχές υπέροχες. Γι' αυτό η έλλειψη σωματικού κάλλους δεν είναι κάτι σημαντικό.

Θέλετε τώρα, αγαπητοί μου, να σας δείξω την κορυφή της ωραιότητας; Ωραίο θέαμα η αυγή, το ηλιοβασίλεμα, τα άστρα, η Γη· ωραία τα πρόσωπα των ανθρώπων, ως σώματα και ως ψυχές. Αλλ' αν αυτά είναι όλα ωραία, μπορείτε να μου πείτε ποιο είναι το ωραιότερο απ' όλα; Την απάντηση δίνει το εγκώμιο που εξηγούμε. Ωραία τα κτίσματα· αλλ' ωραιότερος είναι ο Κτίστης, εκείνος που τα έφτιαξε, ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός. Λέει ένας φιλόσοφος: Πάρε όλες τις ομορφιές του κόσμου και ύψωσε τις στη νιοστή δύναμη, σε άπειρο δηλαδή βαθμό· και πάλι δε φτάνουν την ωραιότητα του Χριστού, που είναι **«ο ωραίος κάλλει παρά πάντας βροτούς»**, ο ωραιότερος από όλους τους θνητούς.

Κάλλος αιώνιο και αθάνατο είναι ο Χριστός. Ωραίος σωματικώς, όπως τον δείχνουν οι ζωγράφοι στις βυζαντινές ζωγραφιές, που τον παριστάνουν με μια σεμνότητα μεγαλοπρεπή. Αλλά προπαντός ο Χριστός είναι ωραίος ψυχικώς. Η ψυχική ωραιότητα του Χριστού είναι η αρετή του, προπάντων η αγάπη του στο Θεό και τον πλησίον. Είναι αρετή άφθαστη· ποτέ μα ποτέ δεν έφθασε άλλος σε τέτοιο ύψος. Γι' αυτό ακούσαμε το πρωί (ΣΤ' ώρα)· «...την γενεάν αυτού τις διηγήσεται;» (Ησ. 53:8). Όντως «εκάλυψεν ουρανούς η αρετή αυτού, και της αιnéσεως αυτού πλήρης η γη» (Αβ. 3:3). Ανυπέρβλητο το κάλλος του Χριστού. Είναι **«ο ωραίος κάλλει (= στην ομορφάδα) παρά πάντας βροτούς»**.

Και μόνο ωραίος είναι ο Χριστός; Είναι, όπως λέει παρακάτω, **«ο την φύσιν ωραϊσας του παντός»**. Είναι, δηλαδή, εκείνος που δίνει ομορφιά σε όλα τα κτίσματα, μεταξύ των οποίων κατ' εξοχήν στον άνθρωπο. Κάλλος φυσικό και ψυχικό δίνει ο Χριστός μας σ' εκείνους που τον αγαπούν. Κάνει ωραία τα πάντα και τους πάντες. Παίρνει τον πιο άσχημο – αμαρτωλό άνθρωπο και τον κάνει άγγελο. Τον παίρνει δαίμονα – δεν

είναι λόγια αυτά, είναι γεγονότα – και τον κάνει άγγελο, τον παίρνει ληστή και τον κάνει άνθρωπο του ουρανού.

Γι' αυτό, αδελφοί, θρηνούμε σήμερα. Διότι ο Χριστός, η κορυφαία ωραιότητα, «ως ανείδεος (= άμορφος) νεκρός καταφαίνεται», τον βλέπουμε να περιβάλλεται την ασχήμια και αδοξία της νεκρώσεως.

Ω Χριστέ μου! συ είσαι το ωραιότερο που υπάρχει στον κόσμο. Αλλά τώρα που πηγαίνεις στον τάφο, ω πώς έχασες το κάλλος σου, έχασες τη λάμψη σου, έσβησαν τα μάτια σου, σφράγισαν τα χείλη σου, έμειναν ακίνητα τα χέρια σου! Πώς χάθηκε η ομορφιά σου;

Κι όλα αυτά για ποιον; Για μας. Το σκεφτήκαμε;

Είθε να εορτάζουμε την αγία αυτή ημέρα με συναίσθηση και ανάταση. Όταν γίνεται κηδεία, είναι όλοι σιωπηλοί και δακρυσμένοι, κανείς δε γελάει. Και εδώ νεκρός είναι «ο ωραίος κάλλει παρά πάντας βροτούς». Θα είναι βεβήλωση να κηδεύεται ο Χριστός, κι εμείς να μη συμμετέχουμε.

**Από το φυλλάδιο ΚΥΡΙΑΚΗ, αριθμός 1166,
17 Απριλίου 2020, Φλώρινα.**

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>